

Категорията „смесен брак“ и държавната администрация в контекст на етническо прочистване: немците в България в края на Втората световна война
Любомира Вълчева-Нъндлол
(Резюме)

Немското население в териториите на Източна Европа, достигнати от Червената армия през 1944 г., става обект на систематично прочистване. В България този процес се осъществява в институционална рамка и поражда съществен диалог между съветската контролна комисия, българската държава и визираните немци, намиращи се в нея по това време. Изследването на този административен диалог показва движения в категориалния репертоар, създаден на институционално ниво с цел идентификация на потенциални чуждестранни врагове. Принадлежността на т.нар. немци към националната общност се оценява посредством тяхната религиозна, историческа, социална или семейна принадлежност. Хетерогенността на групиранияте отгоре индивиди разкрива една социална реалност: антигерманските мерки докосват основно лица от смесени семейства, юридически или етнически сродни с немския свят. Тази смесеност се оказва проблематичен атрибут за административната класификация. Специфичността на категорията „смесен брак“ и лабораторната ѝ функция умножават облиците на това население и обхващат чрез институцията на семейството тогава съществуващите възприятия на това какво е „враг“ или „приятел“ на новия ред. Класификацията на нежеланите лица, произхождащи от смесени семейства, поражда неравностойни отношения с държавата, между местни и чужди, между граждани и неграждани, но и между жени и мъже. Анализът на разнообразието на изследваната група под лупата на репрезентацията на идентичностите довежда до редица въпроси, свързани с аспектите на комплексната социална реалност на българското население в края на Втората световна война.

Ключови думи: смесен брак; административна класификация; политическа трансформация; дегерманизация

Любомира Вълчева-Нъндлол
Департамент „Антропология“
Нов български университет
Ул. „Монтевидео“, № 21
1618 София, БЪЛГАРИЯ
lubomirav@gmail.com